

CENTRAL EUROPEAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH

No. 3, VOL. 15, 2007

Stanković, Nikić a spol. píše, že se jim nepodařilo potvrdit dřívější nálezy účinku znečištění na kardiovaskulární mortalitu lidí nad 65 let věku ve městě Niš (Srbsko). Uvádějí, že průměry denních koncentrací tmavého kouře byly 23 a koncentrace oxidu siřičitého 12,7 µg/m³. Pelclová, Fenclová a Urban z UK v Praze v článku o azbestóze v ČR uvádějí, že výskyt mezoteliomů souvisejících s expozicí azbestu patří v ČR k nejnižším na světě a je zřejmě způsoben poddimenzovaným hlášením. Práce s azbestem je u nás zakázána, okolo 280 pracovníků je ale exponováno při odstraňování azbestu. Pastucha se spolupracovníky z Univerzity Palackého referují o dobrých zkušenostech s testováním inzulínové rezistence. Pomocí testů HOMA a QUICKI zjistili rozdíly mezi zdravými a obézními dětmi.

Klinke ze St. Paul's Hospital ve Vancouveru (Kanada) s Málkem z vinohradské nemocnice v Praze a spoluautory referují o zkušenostech s dosahováním cílových limitů u pacientů s vysokým rizikem kardiovaskulární příhody. Rajeev z university v Illinois (USA) a Budaková z Ústavu ekonomiky v Záhřebu informují o kuřáctví v Chorvatsku.

Kampaně proti kuřáctví jsou v Chorvatsku intenzivnější než jinde, účinnost však zatím nebyla velká. Prevalence kuřáctví je v Chorvatsku 36 %, v EU 33 %, 3 % kuřáků spotřebují denně 35–39 cigaret, v EU jen 1 % a 87 % kuřáků kouří i doma, v EU 78 %. Snahy potlačit kouření souvisejí s přípravou Chorvatska na vstup do EU. Vellappally, Fiala a spol. z UK v Praze a v Hradci Králové podávají přehled nálezů o vlivu kouření na zubní kaz a konstatují, že důkazů o účinku cigaretového kouře, bez spolupůsobení ostatních kofaktorů u kuřáka (výživa, péče o chrup apod.) je zatím málo. Práce Szilágyiho z Maďarska sděluje dobré zkušenosti s vlivem zvyšování daní za cigarety na snižování prevalence kuřáctví.

V rubrice osobních zpráv se připomíná významný český epidemiolog prof. MUDr. Karel Raška, který zemřel 21. listopadu před 20 lety. Prof. Raška se po 2. světové válce stal ředitelem oddělení přenosných nemocí v ženevské centrále WHO a zasloužil se o eliminaci nebo významné snížení mnoha infekcí v ČR i ve světě.

Jaroslav Kříž